

In *beweging* zonder **file**

een stappenplan voor
ondernemers naar
slimmer vervoer

1. Inleiding

Er zijn steeds meer dringende redenen om het autoverkeer in Nederland terug te dringen. Naast files, bereikbaarheid en leefbaarheid is er een nieuw knelpunt bijgekomen: ruimtegebrek op bedrijventerreinen. Deze ruimte is nodig voor economische groei, maar wordt steeds schaarser door beperkingen zoals natuurbescherming, stikstofuitstoot, wateroverlast en hittestress. Minder parkeervoorzieningen op bedrijventerreinen kunnen juist de ruimte creëren die zo hard nodig is. Daarnaast is lopen of fietsen naar het werk ook nog eens gezond voor de medewerker. Het ziekteverzuim is gemiddeld 1,3 dag per jaar lager.

De uitdaging is om het autoverkeer terug te dringen zonder dat de bereikbaarheid van het bedrijventerrein ten kosten gaat. Dit vraagt om goede alternatieven, zodat economische groei niet wordt belemmerd. In deze uitgave laten we zien hoe juist het beperken van autoverkeer kan bijdragen aan een betere bereikbaarheid voor woon-werkverkeer. Veel medewerkers staan open voor andere reisopties, maar hebben vaak een klein duwtje in de rug nodig om daadwerkelijk hun reisgedrag te veranderen.

2. Veranderen is lastig: het gedragsmodel

Veranderen is lastig, zeker als iets een vaste gewoonte is. We nemen ons allemaal weleens voor om iets te veranderen: gezonder eten, vaker sporten of op de fiets naar het werk. Maar om echt te veranderen, moeten de juiste voorwaarden kloppen. Heb je een goede fiets? Fietsen collega's met je mee? Goede voorwaarden en steun helpen terugval te voorkomen. Dit geldt ook voor mobiliteitsgedrag. Voor veel mensen is de auto de standaard voor woon-werkverkeer. Werkgevers versterken dit door parkeervoorzieningen en leaseregelingen aan te bieden. Zonder goede alternatieven blijven we gewoon de auto pakken.

Wil je werknemers verleiden om met het openbaar vervoer of de fiets naar werk te komen, dan moet je de juiste voorwaarden creëren. Daarvoor zijn vier knoppen om aan te draaien, of beter gezegd, vier puzzelstukjes die in elkaar moeten passen. Slagen we daarin, dan ligt de puzzel klaar voor ander reisgedrag.

→ **Omgeving:** Aanpassingen hierin kosten tijd en vragen om flinke investeringen, maar ze hebben veel impact op gedrag. Denk aan nieuwe fietspaden op een bedrijventerrein, vrije busbanen of het omvormen van een parkeerterrein tot een groen wandelpark.

→ **Beleid:** Dit moet passend zijn. Werkgevers kunnen alternatieven voor de auto aantrekkelijker maken, terwijl overheden bijvoorbeeld betaald parkeren kunnen invoeren

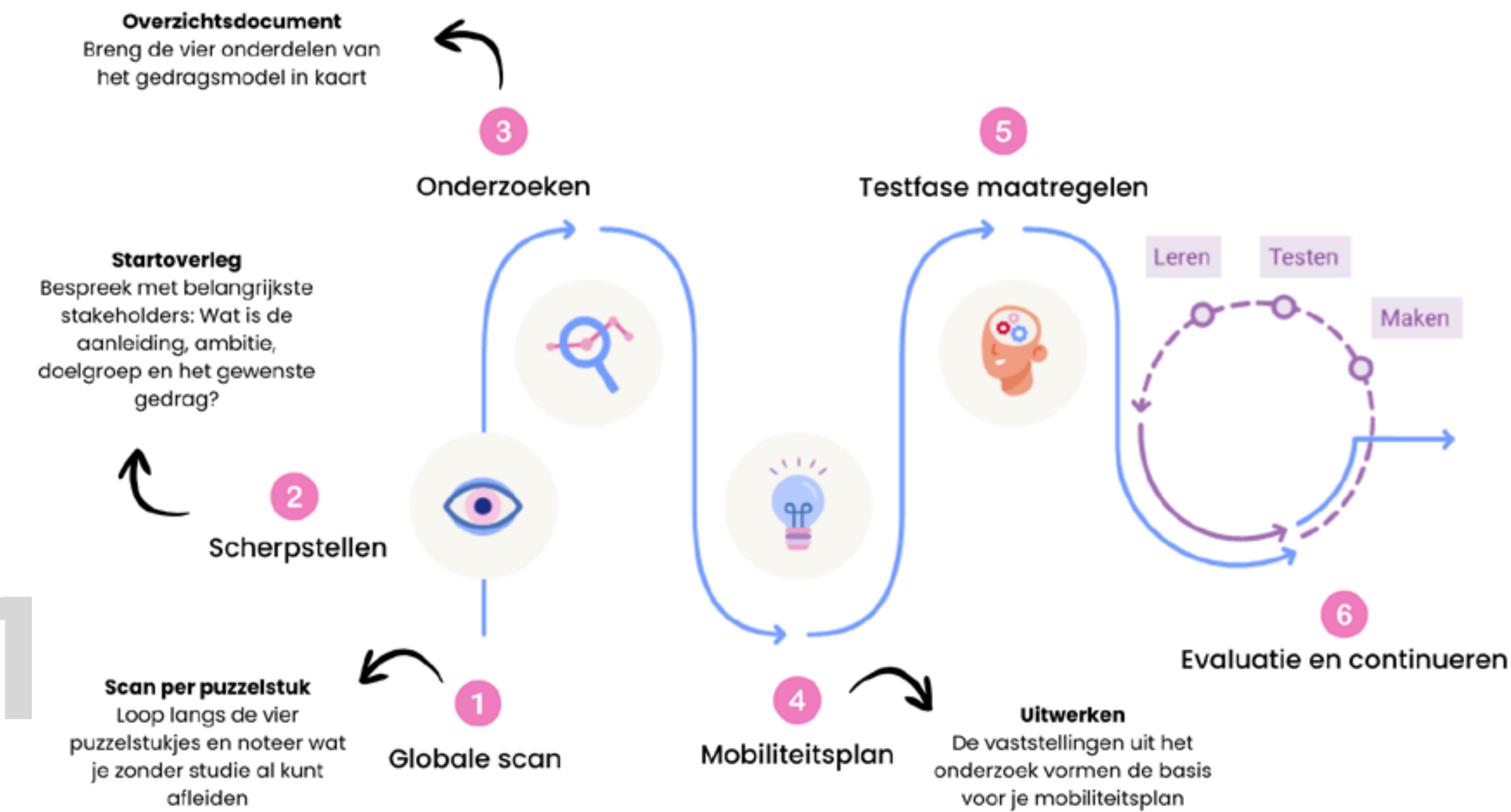
→ **Voorzieningen:** De juiste faciliteiten zijn essentieel. Ontbreekt goed openbaar vervoer, dan kan een shuttlebus tussen bedrijventerreinen en OV-knooppunten een effectieve oplossing zijn.

→ **Mens:** Het laatste puzzelstukje is betrokkenheid van mensen. Bewustwording en motivatie spelen hierin een sleutelrol. Goede communicatie en gedragsinterventies helpen om mensen te informeren en hun mobiliteitsgedrag te veranderen. Als we de puzzel compleet hebben, vormt dat de basis voor duurzaam nieuw gedrag.

3. Stappenplan korte toelichting

Stap 1
Maak een globale scan per puzzelstukje

Loop langs de vier puzzelstukjes en noteer wat je zonder studie al kunt afleiden.

- Fysieke omgeving:** Stel jezelf de volgende vragen over de fysieke omgeving:
- Hoe ziet het bedrijventerrein eruit?
 - Zijn er aparte fietspaden?
 - Zijn er vrije bus- of trambanen?
 - Hoeveel parkeerplaatsen zijn er?
 - Is er veel groen, zoals parkjes om te wandelen?
 - Bevordert het bedrijventerrein het fietsen en het gebruik van openbaar vervoer?

- Geef het bedrijventerrein een kleur op basis van de analyse:
- Rood (autolocatie)
 - Groen (aantrekkelijk voor fietsers/OV)
 - Oranje (ertussenin)

- Beleid:** Doe eenzelfde analyse voor het beleid van de gemeente en de werkgevers:
- Zitten er grote werkgevers die de kar kunnen trekken om het reisgedrag te beïnvloeden?
 - Zijn er al werkgevers die het autogebruik proberen terug te dringen?
 - Heeft de gemeente een actief parkeerbeleid, is de handhaving georganiseerd en zijn er plannen om betaald parkeren in te voeren?

- Rangschik het beleid in kleurcodes:
- Rood (beperkt beleid vanuit gemeente en werkgevers)
 - Groen (concrete maatregelen om reisgedrag te beïnvloeden)
 - Oranje (een tussenliggende situatie)

Voorzieningen: De volgende scan betreft de voorzieningen:

- Hoe is het openbaar vervoer naar het terrein georganiseerd?
- Wat is de dienstregeling en hoeveel buslijnen zijn er?
- Zijn er voldoende fietsstallingen? En is er de mogelijkheid om een accu op te laden?

Om het openbaar vervoer te verbeteren, kunnen shuttles ingezet worden tussen het bedrijventerrein en een (groot) treinstation. Dit is alleen haalbaar als het treinstation binnen 15-20 minuten met de auto bereikbaar is. Een andere check is of er voldoende fietsstallingen zijn, met de mogelijkheid om een accu op te laden.

- Rangschik ook hier in kleurcodes:
- Rood (beperkte mogelijkheden om auto-gebruik terug te dringen)
 - Oranje (tussenliggende situatie)
 - Groen (kansen om autogebruik te verminderen)

Het maakt niet uit of je alle informatie hebt; het gaat erom te scannen of er bij het bedrijventerrein kansen liggen om het autogebruik terug te dringen.

De mens: Het vierde puzzelstukje, de mens, is in deze stap nog slecht te scannen. Hier is echt nader onderzoek nodig of medewerkers de kennis, kunde en motivatie hebben om anders te gaan reizen. Dit kan je voor nu laten rusten.

Als je nu kijkt naar de andere drie puzzelstukjes en daarvan staat er minimaal één op groen, dan loont het om de volgende stap te zetten.

Stap 2

Betrekken van stakeholders

In stap twee is het tijd om andere partijen te betrekken. In veel regio's zijn er organisaties die werkgevers ondersteunen bij het bevorderen van duurzaam reizen onder hun medewerkers. Denk aan [Breikers](#) in Noord-Holland en [Goed Op Weg](#) in de regio Utrecht. Zij beschikken over mobiliteitsmakelaars die jou bij de vervolgstappen kunnen helpen.

Betrek gemeente en provincie

Ook het contact met de gemeente en provincie is belangrijk. Zij kunnen helpen met het verbeteren van de fysieke omgeving, het aanscherpen van beleid en het realiseren van voorzieningen. Soms is er ook budget voor gedragsinterventies, wat kan helpen om medewerkers te prikkelen anders te gaan reizen.

Werkgevers betrekken

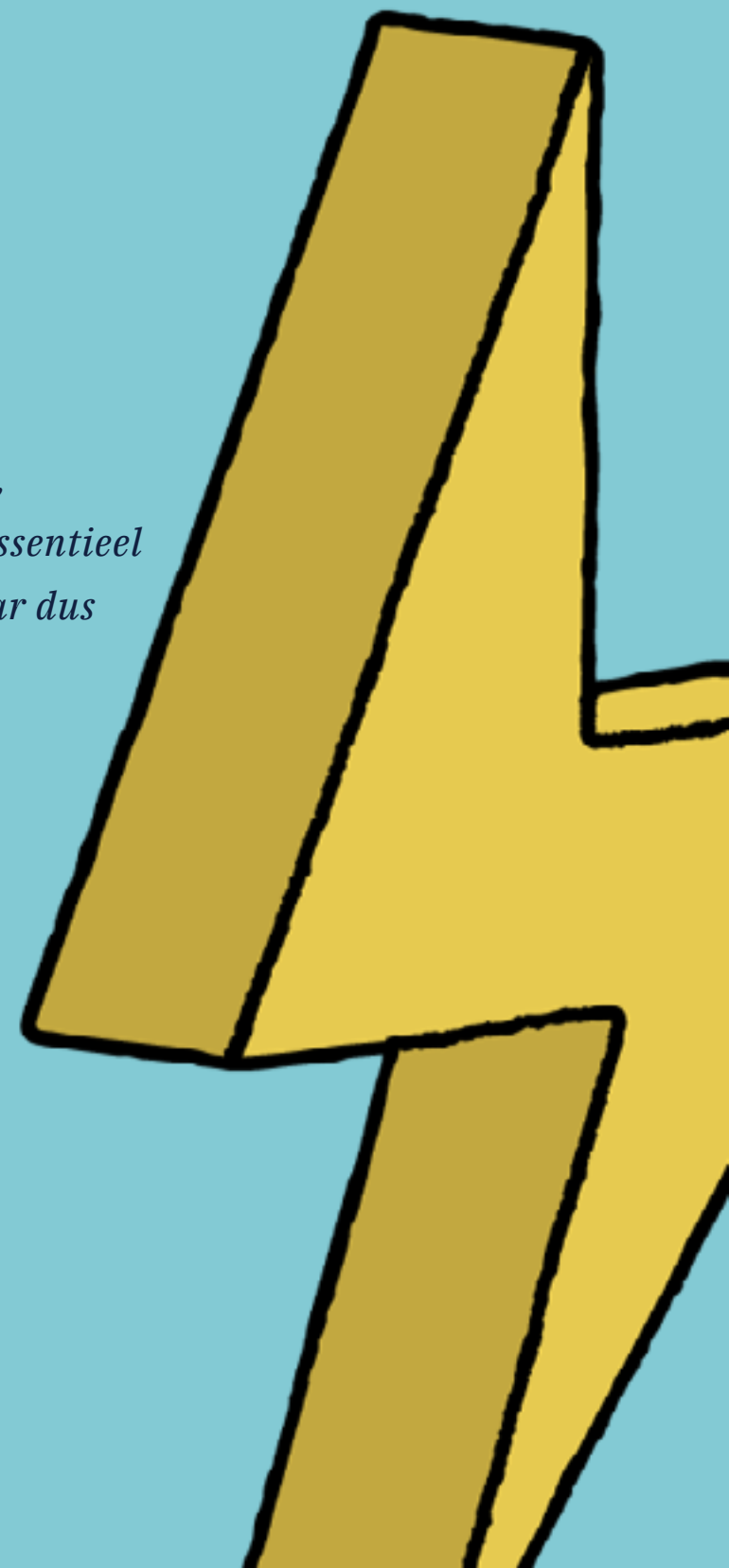
De laatste groep die je nog moet aanhaken, zijn de werkgevers op het terrein. Dit kan vaak via parkmanagementorganisaties of door grote werkgevers direct te benaderen.

Achterhalen van betrokkenheid

Je wilt in deze stap achterhalen of de betrokken partijen actief willen bijdragen aan het verminderen van het autoverkeer van en naar het bedrijventerrein, en of ze medewerkers en bezoekers willen motiveren om vaker voor alternatieven te kiezen. Zit er voldoende energie in de groep om veranderingen te realiseren, of is het trekken aan een dood paard? Stel jezelf de vraag: welke partij maakt zich echt zorgen en heeft iets te verliezen als het niet lukt? Wil de gemeente bijvoorbeeld het bedrijventerrein verduurzamen en liggen hier al plannen voor? Mogelijk willen bedrijven aantrekkelijker worden voor (nieuwe) medewerkers of moeten doelstellingen behaald worden rondom duurzaamheid. Zijn zij intrinsiek gemotiveerd om een inspanning te leveren?

Tip

De samenwerking tussen de bedrijven, parkmanagement en de gemeente is essentieel voor het slagen van het plan. Stop daar dus veel tijd en energie in.

Stap 3

Onderzoeken

Nu je weet waar de energie zit, is het tijd om in meer detail naar de vier onderdelen van het gedragsmodel te kijken. Houdt een overzichtsdokument bij, waarin de vier puzzelstukjes goed worden vastgelegd.

1: Fysieke omgeving

Breng de fysieke omgeving volledig in kaart. Waar liggen de wegen, OV-infrastructuur, eventuele fietspaden en parkeerterreinen? Werk dit uit in kaartjes, bijvoorbeeld in een GIS-kaart. Neem ook de toekomstplannen van de gemeente, provincie en parkmanagementorganisatie mee. Maak tot slot een analyse van de kwaliteit van de fysieke omgeving, bijvoorbeeld door gesprekken te voeren met werkgevers en medewerkers of maak gebruik van al bestaande rapporten. Denk aan de vragen:

- *Is er veel vertraging op de wegen?*
- *Zitten de parkeerterreinen vol?*
- *Zijn er onveilige situaties voor fietsers?*

2: Beleid

Verzamel al het relevante beleid van de gemeente en de belangrijkste werkgevers op het bedrijventerrein. Zie je hier aanknopingspunten voor ander mobiliteitsgedrag? Denk aan nieuw beleid van de gemeente, zoals de invoering van betaald parkeren of andere maatregelen om het autogebruik te ontmoedigen. Ook op gemeentelijk of regionaal niveau kunnen er programma's zijn om fietsen te stimuleren, zoals het uitproberen van e-bikes.

Ga in gesprek met een vijftal grote of inspirerende werkgevers en ontdek welk stimulerend beleid zij voeren. Vraag hen naar hun autoregelingen, parkeerbeleid, reiskostenvergoedingen en welke maatregelen zij nemen om fietsen, openbaar vervoer en thuiswerken te stimuleren. Deze werkgevers zijn uiteindelijk nodig om het mobiliteitsgedrag van hun medewerkers te veranderen.

3: Voorzieningen

Onderzoek de voorzieningen op het bedrijventerrein en breng deze in beeld. Kijk niet alleen naar welke stations en bushaltes er zijn, maar ook op welke tijdstippen de verbindingen vertrekken.

Hoe frequent is het openbaar vervoer en welke verbindingen zijn er beschikbaar (wat is de dienstregeling)?

- *Zijn er voorzieningen voor het plaatsen en opladen van fietsen?*
- *Is het mogelijk om auto's op te laden?*
- *Is er een hub voor deelauto's, -fietsen en -scooters?*

Geef ook een beoordeling van deze voorzieningen: wat kan beter of anders?

4: De mens: reisgedrag en wensen van de medewerkers

Evalueer het reisgedrag en de wensen van de mensen (de medewerkers). Ga hiervoor weer in gesprek met de vijf werkgevers die je eerder hebt geselecteerd. Kijk samen waar hun medewerkers wonen en welke alternatieven zij hebben om naar het werk te komen. Dit geeft je inzicht in de potentie voor ander reisgedrag.

Hiervoor is de tool Mobility Analyst te gebruiken. Met een korte enquête breng je de wensen van de medewerkers eenvoudig in kaart. In verdere gesprekken met medewerkers ontdek je waarom ze met de auto naar het werk komen en wat hun bezwaren zijn om dit te veranderen. Voor het vaststellen van de reispotentie en het voeren van gedragsgesprekken kun je ook een gespecialiseerd bureau inschakelen, zoals www.enmorgen.nl.

Stap 4

Mobiliteitsplan

In stap 4 breng je de verschillende modaliteiten samen in een mobiliteitsplan, oftewel een samenhangende strategie, om minder en schoner auto-gebruik te realiseren. Het plan richt zich op het verminderen van autogebruik, het bevorderen van fietsen, openbaar vervoer en deelmobiliteit, en het verduurzamen van autogebruik in het woon-werkverkeer.

Om tot een gestructureerd plan te komen maken wij gebruik van de Trias Mobilica strategie. Deze streeft naar het verduurzamen van mobiliteit door in te spelen op de drie pijlers: voorkomen, veranderen en verduurzamen. Hierbij gaat het om het voorkomen van verplaatsingen, het veranderen van het vervoermiddel en het verduurzamen van het vervoermiddel.

- ➔ **1. Voorkomen:** Richt zich op het verminderen van verplaatsingen door nabijheid van werklocaties en het stimuleren van thuiswerken.
- ➔ **2. Veranderen:** Bevordert een modal shift, waarbij mensen overstappen op fietsen, openbaar vervoer en deelmobiliteit in plaats van de auto.
- ➔ **3. Verduurzamen:** Focust op het verduurzamen van vervoermiddelen door het inzetten van zero-emissie voertuigen.

Tip

Als het aantal parkeerplaatsen bij de werkgever en op het bedrijventerrein niet wordt aangepast, wordt het moeilijk om de gestelde doelen te bereiken.

Zet dit onderwerp daarom prominent op de agenda. Willen werkgevers het autogebruik echt ontmoedigen? Dit kan bijvoorbeeld door autoregelingen te versoberen, zoals het schrappen van gehuurde parkeerplaatsen, het beperken van het aantal leaseauto's, het aanbieden van een mobiliteitsbudget of het verlagen van de reiskostenvergoeding voor de auto.

Ook de gemeente kan bijdragen door het aantal openbare parkeerplaatsen te verminderen, parkeerregels strikter te handhaven of betaald parkeren in te voeren. Een beetje druk helpt altijd bij gedragsverandering.

1. Voorkomen: nabijheid van werklocaties of thuiswerken

Werkgevers kunnen gericht beleid inzetten om onnodige reistijd te beperken.

➔ **Selectie:** Een andere mogelijkheid is bewust te kijken bij sollicitaties waar iemand woont. Iemand die in de buurt woont zou bij gelijke geschiktheid dan de voorkeur kunnen krijgen.

➔ **Thuiswerk mogelijkheden:** Thuiswerken is de meest effectieve manier om woon-werkverkeer te verminderen. Sinds Covid hebben veel bedrijven hier ervaring mee opgedaan. Belangrijk is om dit structureel voort te zetten met duidelijke afspraken. Onderzoek toont aan dat thuiswerken, mits goed ingevoerd en ondersteund door de bedrijfscultuur, zowel medewerkers als werkgevers voordelen biedt.

Ga met de belangrijke werkgevers in gesprek en inventariseer of er animo is om beleid vast te stellen dat het maken van autoreizen kan voorkomen. Neem je bevindingen op in je mobiliteitsplan.

2. Veranderen: fietsen, openbaar vervoer, deelmobiliteit

Een belangrijke prikkel om mobiliteitsgedrag te veranderen is het gebruik van de auto te ontmoedigen. Een belangrijke prikkel om mobiliteitsgedrag te veranderen is het gebruik van de auto te ontmoedigen. Onbewust hebben werkgevers het autogebruik gestimuleerd door rond de werklocatie altijd voldoende parkeerruimte te bieden. Het was zo normaal, dat iedere werkgever dit deed zonder er bewust bij na te denken. Hetzelfde geldt voor de bieden van een leaseauto. Eerst was die vooral bedoeld voor de medewerkers die veel onderweg waren. Later was het vooral een middel om aan nieuwe medewerkers te komen en kwamen bij steeds meer functies de leaseauto als arbeidsvoorwaarde. Daarin zie je nu verandering. Steeds meer werkgevers kijken kritisch naar hun auto-gerelateerde arbeidsvoorwaarden en bieden medewerkers die met de auto reizen bijvoorbeeld een lagere kilometervergoeding dan wanneer je op de fiets komt. Huidige arbeidsvoorwaarden zijn steeds meer in lijn met het duurzame beleid dat werkgevers nastreven.

Parkeermogelijkheden:

- Beperk het aantal parkeerplaatsen
- Stimuleer alternatieven zoals fietsen, OV of deelmobiliteit door parkeerbeleid te herzien.
- Voer betaald parkeren in of schrap externe gehuurde parkeerplekken.
- Werk samen met de gemeente om parkeerregels strikter te handhaven.

Leaseauto's:

- Herzie autoregelingen en maak de leaseauto minder vanzelfsprekend.

- Beperk leaseauto's tot functies waar veel reizen noodzakelijk is.
- Bied alternatieven zoals een mobiliteitsbudget of OV-abonnement.
- Geef een lagere kilometervergoeding voor autogebruik en stimuleer fietsen en OV.
- Beloon medewerkers die kiezen voor duurzame reismogelijkheden.

Ga met de belangrijke werkgevers in gesprek en inventariseer of er animo is om arbeidsvoorwaarden vast te stellen om duurzaam reizen te bevorderen. Neem je bevindingen op in je mobiliteitsplan.

Voorbeeld: Albert Heijn vermeldt in de arbeidscontracten dat van medewerkers wordt verwacht dat ze een deel van hun tijd thuiswerken. In overleg bepalen zij samen welke dagen dat zijn.

Voorbeeld: Bij de verhuizing naar een nieuwe locatie koos de ANWB bewust voor een plek met minder parkeerplaatsen. Tegelijkertijd werd het leaseautobeleid aangescherpt, daalde de kilometervergoeding voor de auto naar 6 cent, terwijl die voor actieve mobiliteit juist steeg naar 33 cent. Daarnaast werd een leaseregeling voor fietsen geïntroduceerd.

Openbaar vervoer:

Steeds meer werkgevers stimuleren het gebruik van openbaar vervoer door hun medewerkers, bijvoorbeeld door te verhuizen naar locaties nabij stations of het verbeteren van het openbaar vervoer naar hun bedrijventerrein, eventueel met de inzet van eigen shuttlediensten. Een goed vervoerssysteem met veilige haltes, snelle verbindingen en shuttlediensten verhoogt de duurzaamheid en bereikbaarheid van het bedrijventerrein.

Het biedt een efficiënte, milieuvriendelijke manier van reizen, vermindert CO₂-uitstoot en verkeersdrukke, en maakt het terrein aantrekkelijker. Ook bevordert het inclusiviteit door medewerkers zonder auto meer reismogelijkheden te bieden. Daarnaast verhoogt het de medewerkerstevredenheid en verbetert de aansluiting op regionale en nationale netwerken.

Bekende maatregelen om het openbaar vervoer te verbeteren zijn:

- ✓ Het verbeteren van de bestaande OV-verbindingen (nieuw, meer, sneller, beter aansluitend op andere netwerken)
- ✓ Optimaliseren van de haltes op het bedrijventerrein (ligging, veiligheid)
- ✓ Invoeren van pendeldiensten tussen OV-knooppunten en bedrijventerreinen.
- ✓ Bied een betere reiskostenvergoeding voor openbaar vervoer aan medewerkers, zoals het vergoeden van eerste klas reizen of het rekenen van reistijd in het openbaar vervoer als werktijd.

Voorbeeld: Op het Rieker Business-park in Amsterdam hebben de bedrijven samen met het GVB extra openbaar vervoer geregeld, dat nu ook zichtbaar is in de OV-app 9292. Als je bijvoorbeeld naar PwC wilt, wordt aangegeven dat je kunt uitstappen bij metrohalte Henk Sneevlietweg. Vanaf daar kun je in het door het bedrijfsleven gefinancierde OV-busje stappen.

Voorbeeld: Business Park Amsterdam Osdorp heeft een collectieve shuttlebus georganiseerd met verschillende haltes op het bedrijventerrein. In de spitsperiodes rijdt er een shuttle tussen het bedrijventerrein, Schiphol en het dichtstbijzijnde OV-station. Tussen Schiphol en het bedrijventerrein rijden er onvoldoende reguliere bussen, waardoor het inzet van de shuttle noodzakelijk was om een aantrekkelijk OV-product aan te kunnen bieden aan medewerkers.

Gezamenlijke shuttle:

De succesfactoren bij het realiseren van een gezamenlijke shuttle zijn:

- ✓ Een bedrijf met volume en urgentie
- ✓ Een parkmanager die zich wil inspannen om het te laten slagen
- ✓ Een peiling van de potentiële behoefte onder de medewerkers
- ✓ De aanwezigheid van een startsubsidie
- ✓ Het sociale en duurzame karakter van de shuttles. De elektrische busjes worden gereden door 65-plussers
- ✓ De nabijheid van een goed OV-station (vuistregel 4-8km van het bedrijventerrein)

Actieve mobiliteit:

Actieve mobiliteit, zoals lopen en fietsen, verbetert gezondheid, duurzaamheid en bereikbaarheid. Uit onderzoek blijkt dat werknemers die vaker actief reizen fysiek en mentaal gezonder zijn. Dit verlaagt het ziekteverzuim met gemiddeld 1,3 dag per jaar.

Bovendien verhoogt het de productiviteit en werktevredenheid. Minder autogebruik verlaagt CO₂-uitstoot en verkeersdruk, wat bijdraagt aan duurzame bedrijfs- en gemeentedoelen. Het stimuleren van fietsen en lopen betekent ook lagere kosten voor parkeerfaciliteiten en een sterker imago als duurzame, aantrekkelijke werkgever.

Voorbeeld: Het internationale transportbedrijf E. van Wijk stimuleert duurzaam en gezond reizen met als doel een leefbare wereld en het welzijn voor hun medewerkers. Medewerkers kunnen een e-bike uitproberen die speciaal voor dit doel is aangeschaft. In meerdere regio's zijn succesvolle probeeracties gehouden. De eenvoudigste aanpak? Als bedrijf zelf e-bikes aanschaffen en beschikbaar stellen voor woon-werkverkeer en zakelijke ritten.

Bekende maatregelen om actieve mobiliteit te verbeteren zijn:

- ✓ Aanleggen van fietspaden en wandelpaden naar en op het bedrijventerrein
- ✓ Realiseren van goede liefste overdekte fietsstallingen en oplaadpunten voor e-bikes
- ✓ Invoeren van financiële prikkels voor actieve mobiliteit zoals goede vergoedingen en leaseregelingen
- ✓ E-bike probeeracties (eerst uitproberen voordat je een grote investering doet)
- ✓ Cultuurverandering binnen een organisatie (fietsen is de norm) en campagnes om actieve mobiliteit te bevorderen

Deelmobiliteit (MaaS):

Het aanbieden van deelmobiliteit kan ondersteund werken voor het gebruik van het openbaar vervoer of de fiets. Stel dat je later op de dag een zakelijke afspraak hebt, dan kun je snel op en neer met een beschikbare deelauto, deel-fiets of deelscooter. Je hebt dan minder redenen om die dag met de auto naar het werk te komen. De deelvoorzieningen kan je als bedrijf individueel aanbieden of collectief via een mobiliteits-hub op het bedrijventerrein. Op de hub zijn dan deelauto's, deelfietsen en eventueel deelscooters beschikbaar voor medewerkers van alle deelnemende bedrijven.

Voorbeeld: Bol.com heeft voor haar eigen medewerkers meerdere shuttles rijden tussen Utrecht Centraal en het kantoor op bedrijventerrein Papendorp. Medewerkers worden voor de deur afgezet en kunnen met een app precies zien waar de shuttles rijden en hoelang de wachttijd zal zijn.

3. Verduurzamen: welke mogelijkheden zijn er om te verduurzamen?

Deze pijler richt zich op het verduurzamen van het vervoermiddel zelf, door het gebruik van fossiele brandstoffen terug te dringen en in te zetten op zero-emissie alternatieven, zoals elektrische voertuigen en waterstofmobiliteit.

Om bedrijven hierbij te ondersteunen, kunnen zij een beroep doen op [De Vliegende Brigade](#): een team van experts dat helpt bij het opstellen van een concreet en uitvoerbaar verduurzamingsplan, afgestemd op de specifieke situatie van het bedrijf of bedrijventerrein.

Voorbeeld: Op Schiphol Oost staan 150 hoogwaardige stadskietsen verspreid over zes transferhubs. Deze zijn exclusief beschikbaar voor medewerkers en eenvoudig te boeken via een app. Dit verlaagt de parkeerdruk en maakt zakelijke ritten op Schiphol zonder eigen auto mogelijk.

Stap 5

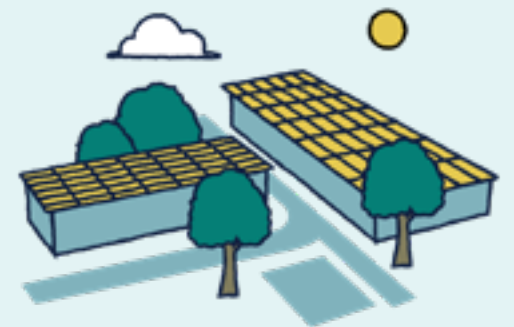
Testfase maatregelen

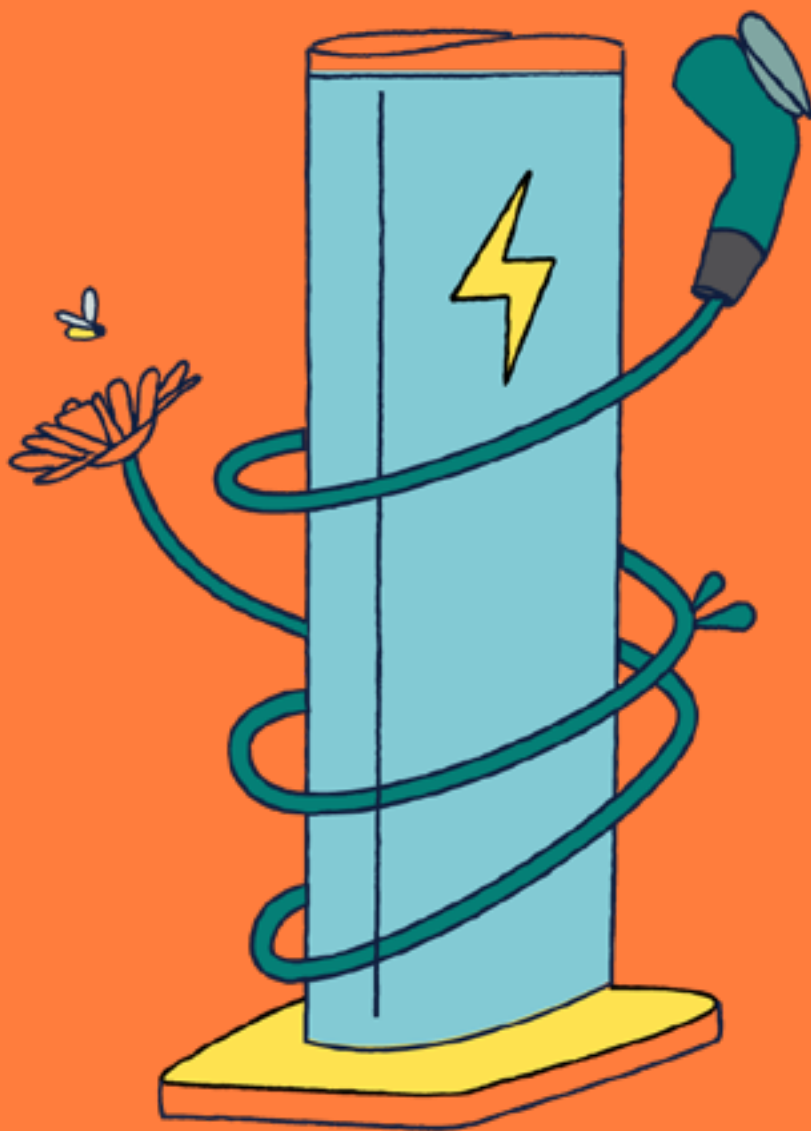
De testfase richt zich op het uitvoeren van pilots en experimenten om de effectiviteit van de voorgestelde maatregelen te toetsen. Je gaat proefprojecten uitvoeren, zoals het testen van een shuttledienst of het aanpassen van een busverbinding, om effecten en haalbaarheid te meten. Gebruik feedback van reizigers en bedrijven om verbeterpunten te identificeren. Stem vooraf met de bedrijven af wanneer zij tevreden zijn (doelen) en hoe continuering van bijvoorbeeld een shuttledienst wordt gefinancierd. Deze testfase kan je voor elke maatregel doorlopen. Vaak is het effectiever om iets direct uit te proberen in plaats van eindeloos te onderzoeken en uit te werken. Leer van de testfase en voer de verbeteringen door bij een grootschaligere uitrol ervan.

Stap 6

Evaluatie en continueren

Na de testfase volgt een grondige evaluatie van de resultaten om succesvolle maatregelen op te schalen en te verankeren in beleid.

 PVB

&morgen